

คอลัมน์ “บางขุนพรหมชวนคิด” นสพ.ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 14 ตุลาคม 2566

จับชีพจรเศรษฐกิจไทย

ธันธร มหาพรประจักษ์

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สัปดาห์ที่ผ่านมาผู้เขียนได้มีโอกาสฟังผู้ว่าแบงก์ชาติ ประเมินสุขภาพของเศรษฐกิจไทย โดยท่านเปรียบเทียบ ประเมินเศรษฐกิจในภาพรวมกับการที่เราไปหาหมอเพื่อตรวจเช็คสุขภาพ วัดค่าต่างๆ ของร่างกาย เช่นเดียวกับการ ประเมินสุขภาพเศรษฐกิจก็ต้องดูจากตัวชี้วัดต่าง ๆ ว่าสะท้อนอะไร สูงหรือต่ำไปเมื่อเทียบกับเกณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นการ เทียบกับในอดีต เทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือเทียบกับเกณฑ์สากล รวมถึงต้องดูปัจจัยเสี่ยงที่อาจกระทบต่อ สุขภาพเศรษฐกิจในระยะต่อไปด้วย บางขุนพรหมชวนคิดในวันนี้จึงขอสรุปประเด็นที่น่าสนใจให้กับท่านผู้อ่านค่ะ

สุขภาพเศรษฐกิจไทยตอนนี้เป็นอย่างไร? ด้านแรกด้านการฟื้นตัว การบริโภคภาคเอกชนและภาค ท่องเที่ยวเติบโตดี การบริโภคโตสูงสุดในรอบ 20 ปี โดยได้แรงสนับสนุนจากตลาดแรงงานที่ฟื้นตัวทั้งรายได้และการ จ้างงาน ส่วนภาคท่องเที่ยว แม้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะยังกลับมาไม่เท่าช่วงก่อนโควิด แต่ดีกว่าหลายประเทศ ในภูมิภาค เช่น ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ ทั้งนี้ ต้องติดตามผลกระทบว่าจะมีมากน้อยเพียงใดหลังเกิดเหตุการณ์ที่ยังมี นักท่องเที่ยวเสียชีวิต ด้านการผลิตและส่งออกสินค้าไม่ถึงกับดีมาจากเศรษฐกิจโลกและวัฏจักรอิเล็กทรอนิกส์ โลกที่ยังไม่ฟื้นตัวมากนัก ส่วนการลงทุนเอกชนถือว่าไม่ดี โดต่ำกว่าค่าเฉลี่ยในอดีตและต่ำเมื่อเทียบกับ ประเทศอื่น โดยการลงทุนเอกชนของไทยที่สัดส่วนต่อจีดีพีไม่ถึง 1 ใน 4 น้อยกว่าเวียดนามและอินโดนีเซีย

ถัดมา ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจในภาพรวมถือว่าโอเค ทั้งด้านราคาการเงินเพื่อไทยอยู่ต่ำสุดในอาเซียน ด้านสถาบันการเงินที่ตัวเลขชี้วัดด้านทุน สภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ดี ด้านต่างประเทศที่ไทยมีทุนสำรองสูง หนี้ ต่างประเทศต่ำ แม้ค่าเงินบาทจะผันผวนค่อนข้างมาก และด้านการคลังที่หนี้สาธารณะต่อจีดีพีอยู่ขอบบนของเกณฑ์ ปกติ แต่ไม่ถึงขั้นวิกฤต เพราะโครงสร้างการกู้ยืมมาจากในประเทศเป็นหลัก และอายุหนี้ค่อนข้างยาว ไม่ใช่กู้สั้นๆ **ถ้าจะมีจุดที่น่ากังวลคือ หนี้ครัวเรือนที่สูงกว่า 90% ของ จีดีพี** ทำให้แบงก์ชาติต้องออกมาตรึงมาตรการมาแก้ปัญหา นี้ รวมถึงดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำมากเป็นเวลานาน ทำให้เห็นพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทน (search for yield) ซึ่งเมื่อ ดอกเบี้ยปรับสูงขึ้นอาจก่อให้เกิดปัญหา ดังสุภาษิตที่ว่า “น้ำลดตอผุด” ได้

ด้านศักยภาพเศรษฐกิจไทย เป็นจุดที่อ่อนแอและน่าห่วงในหลายมิติ มิติแรงงาน คนไทยแก่ก่อน รวย โดยประเทศอื่นที่มีรายได้ใกล้เคียงกับเรามีสัดส่วนผู้สูงอายุต่ำกว่า ขณะที่การพัฒนาศักยภาพของแรงงานยังมี **ความท้าทาย** สะท้อนจากผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามมาตรฐานสากล (PISA) ที่ตามหลังประเทศเพื่อนบ้าน ในอาเซียนหลายประเทศ **มิติลงทุน เราดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศได้น้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้าน** รวมถึงการ **ลงทุนวิจัยและพัฒนาของไทยค่อนข้างต่ำคิดเป็นเพียง 1% ของจีดีพี** แต่ไม่ใช่ทุกอย่างไม่ดี การลงทุนโครงสร้าง พื้นฐานด้านโลจิสติกส์ของไทยค่อนข้างดี ในอาเซียนเป็นรองแค่สิงคโปร์

จากการประเมินทั้ง 3 ด้านข้างต้น ผู้ว่าแบงก์ชาติสรุปว่า ภาพรวมสุขภาพของเศรษฐกิจไทยตอนนี้เปรียบ
เหมือนกับคนป่วยที่ออกจากโรงพยาบาล กลับไปพักฟื้นตัวที่บ้านได้แล้ว แต่สุขภาพยังไม่เข้มแข็งนัก เพราะมี
โรคเรื้อรังที่ต้องใช้การรักษาที่ตรงกับสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเวลานี้เศรษฐกิจไทยมีปัญหาในเชิงโครงสร้างระยะ
ยาว การรักษาผ่านการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นจึงไม่มีความจำเป็นมากนัก แต่ควรเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน
ผ่านการพัฒนาคนและส่งเสริมการลงทุนมากกว่า สำหรับบริบทไทยนั้น ผู้ว่าแบงก์ชาติยกตัวอย่าง ยารักษาที่เกิดผล
ข้างเคียงน้อย มีต้นทุนต่ำ คือการปลดล็อกเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรค ลดขั้นตอนหรือกฎหมายต่าง ๆ ที่ซ้ำซ้อน สิ่งเหล่านี้จะ
ช่วยสนับสนุนการลงทุน ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่เศรษฐกิจไทยต้องการมากได้ค่ะ

**** บทความนี้เป็นความคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของหน่วยงานที่ผู้เขียนสังกัด****